

Maša Rebić

DEVOJKE IZ KRAJA

Copyright © 2007 Maša Rebić

Copyright © 2012 ovog izdanja, LAGUNA

*Ko je jutros imao sreće da se probudi
u Beogradu, može smatrati da je za danas
dovoljno postigao u životu. Svako insistiranje
na još nečemu bilo bi neskromno.*

DUŠKO RADOVIĆ

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

SVAKO JUTRO, ŠIROM PLANETE ZEMLJE, NA MILIJARDE ljudi se budi, ustaje iz kreveta i nastavlja svoj život. Ta gomila se užurbano, polubunovno, veselo ili gundajući razbuđuje, pije kafu, oblači se, umiva, pere zube, doručkuje, obuva. Zatim ulazi u autobus, auto, metro, hoda, trči, penje se, silazi, izlazi i ulazi i tako započinje svoj dan. Širom sveta ceo jedan mravinjak tutnji unaokolo i ukrug, grabi taj dan, žuri tamo-ovamo, jurca gore i dole, a onda, vraćajući se predveče ka svom dvorcu, vili, kući, stanu, hotelu, prikolici, kartonskoj kutiji, svome jedinom utočištu, sporo i na izmaku snaga, samo razmišlja kako da legne, odmori se, odspava, jer sve to što je radio danas čeka ga i sutra.

Planeta se okreće istom brzinom. Smenjuju se dani i noći, godišnja doba. Pojavljuju se plime i oseke, uragani, za njima i cunami. Vode se ratovi.

Onda nastaje zatišje.

Odjednom zemljotres. Da se uspavana gomila razbudi.

Zatim sledi suša, pa poplava. Negde se pojavi neka nova bolest koja će za sobom ostaviti na milione mrtvih. More

se truže, okeani se suše, reke umiru, šume se pale, a svakom četvrtom iz te gomile ozonska rupa podari rak kože.

I tako unedogled.

Dobro, ne može se upotrebiti baš ta reč. „Unedogled“ znači beskrajno, nikad završeno, večno. Ne, ne i ne. Jednog dana umreće i ova planeta i ceo život na njoj. Ali o tome mravinjak ne razmišlja. A ni ova knjiga ne govori o čuvenom besmislu ili smislu života.

Ona govori o devojci koja je jednog jutra, kao i milijarde ljudi na Zemlji, ustala i krenula. Da, prvo se umila i uradila sve ono što se radi ujutru. Kafu nije popila, jer nije stigla. Užasno kasni, a kafu ne može da pije u žurbi.

Sada ide teži deo. Moram da je smestim na jedno određeno mesto, da joj dam ime, karakter, osobine, izgled. Treba da joj dodam prijatelje, porodicu, ljubavi, maštanja, zanimanje, možda i neki hobi, da bih je izdvojila iz gomile koja tutnji. Moram da stvorim zaplet, da bi sve što napišem imalo bar nekog smisla.

Ali šta da uradim da bi se ona razlikovala od ostalih?

O čemu da pričam, a da to nije već ispričano?

Da stvorim najlepšu ženu na svetu? Ne vredi, ukusi su različiti i ono što je meni lepo, nekom je prosečno.

Da bude neverovatno inteligentna? Ne može. Ovu knjigu će čitati gomila, a gomila nije baš pametno biće.

Da je stavim u siromašnu porodicu, pa da se onda ona, kroz razne peripetije, upozna sa svojim princom? Već postoji na hiljade priča o Pepeljugama sa raznih strana sveta.

A šta mislite o sponzoruši? Gledamo ih svaki dan, ne želimo valjda i da čitamo o njima. Bilo bi to zaista jedno isprazno i površno štivo.

Biznismen i pevačica? Ma dajte! Dosadili su i bogu i narodu.

Dobra devojka koja svog dečka luzera spasava iz kandži organizovanog kriminala i narkomanije? Dosadno.

A rugoba, koja nekim čudom ipak uspeva da zavede najboljeg dasu? Postoje filmovi i serije o ovom apsolutno nemogućem događaju, koji svim ružnim devojkama daju lažnu nadu. Neću to da radim. Biću surovo realna. A svako ko to ne može da podnese, neka odmah prestane da čita.

Ne, nije ovo ni priča o devojci koja je ostala bez svog doma, koju su bitange prevarile i naterale da radi svakakve prljave stvari da bi preživela. Mada verujem da bi mnogi voleli tako nešto. Nije ovo takva knjiga. Neće biti u njoj ni neke velike nesreće koja je fizički unakazila našu glavnu junakinju, ali joj ujedno podarila natprirodne moći. Nema vremenskih nepogoda koje unište ceo grad, nema kataklizmi koje najavljuju smak sveta. Nema vanzemaljaca. Nema zavere.

Pa zašto onda uopšte da čitate? Nemam pojma. Ali reći ću vam čega ima. Ima razvrata, seksa, plača, smejanja, ljubavi, prijateljstva. Ima od svega pomalo.

Koja je godina, pitate se. Nije bitno. Važno je da znate da smo ušli u dvadeset prvi vek.

I, zašto je ova devojka za sve nas posebna, neko se pita. E pa, zato što je cela ova priča koja sledi – o njoj. Dok se

priča ne ispriča, niko nije bitan. Svi su samo velika gomila s početka. Ali kad izaberemo nekog iz gomile, izdvojimo ga, počnemo da ga pratimo, uđemo u njegovu ili njenu glavu, taj dotični, u ovom slučaju dotična, dobija značajno mesto u našim životima.

Zato bolje da pođemo za njom.

Upravo stoji ispred vrata lifta. Okleva. Čekajte, sad ću vam reći zašto, samo da je čujem iznutra. Ona misli ovako:

Ako je lift tu kad pritisnem dugme, znači da ću ih dobiti. Ako nije – neću. Kratko i jasno. Bojažljivo primiče prst dugmetu, žmureći. Pritiska.

Jebiga, znala sam. Ali bio je samo sprat niže, što znači da možda hoću, samo ne danas...

Dok je u liftu, posmatra se u ogledalu, koje je nekim čudom ostalo netaknuto čitavih nedelju dana. Da vidimo šta tu ima da se vidi, šta kažete? Lepa je, ne brinite. Nije manekenski tip, sva je obla, ali da krenemo ispočetka, mada znam da bi mnogi više voleli da slušaju o njenim oblinama. Biće toga kasnije. Samo strpljivo.

Oči su krupne, smeđe. Trepavice dugačke. Nos prćast, kao kod dvogodišnjeg deteta. Ali, usta su tu najlepša, verujte kad vam kažem. Neka svako od vas zamisli najlepša usta na svetu. E, takva su njena. Kosa je trenutno skupljena u rep koji dopire do kraja vrata, znači da je neke srednje dužine, ali ne mogu ništa da kažem o njenoj gustini, čvrstoći. Sjajna je i smeđa, kao njene oči. Čekajte, opet razmišlja.

Ako sad, kad izađem iz lifta, ne sretnem nikoga, sve će biti kako bih ja volela, a ako sretnem nekog, piši propalo.

Otvora vrata i zakoračuje u hodnik. Na prvi pogled se čini da stvarno nema nikoga, ali onda se na stepeništu pojavljuju noge koje silaze sa prvog sprata. Ona istrčava napolje, teško dišući.

Dobro je, noge se ne važe. Nisam rekla – ako vidim noge, već ako vidim nekoga. Noge nisu neko! To je dobro. Biće sve OK. Ne, ne, samo to ne! Mala kuca... Ne gledaj je, nikako! Okreni glavu! Tako, ne gledaj, pravi se da te baš briga za jednu malu kucu, okreni se, ignoriši... Krenuće za mnom, jebiga... Zašto se meni ovo dešava? Zašto ja uvek nabasam na kućence ispred zgrade? Uh, dobro je, uspela sam da pobegnem. Ja sam grozna osoba. Ostavila sam jednu, malu životinju na milost i nemilost ovog kraja! Da se vratim? Ma, ne sad! Ako bude tu kad se budem vraćala, uzeću ga. Nahraniću ga i daću ga, čekaj, čekaj, kome da ga dam? Savićima sam već uvalila dva, Petrovićima sa prvog sam dala onog malog belog, Miji Robiji sam odnela na plac onu ženkicu doge. Ako se sad upali zeleno na semaforu, kuca će biti u redu, naći će je neki dobar čovek i odneti, ako se ne upali... Uspori, bre! Tako... Još malo... To! Najzad jedan siguran znak da će sve biti u redu.

Sigurno mislite da je ova devojka neki ludak koji tumači nepostojeće znake svuda oko sebe, ali grešite. Savršeno je zdrava i ovo je samo faza koja će je držati još jedno kratko vreme.

Ako mislite da je možda dosadna, varate se još više. oćete li da se upoznate sa nekim drugim ljudima, koji su tu na ulici? Mislite da je neko zanimljiviji?

Evo ovako. Njoj u susret upravo ide jedan mladić. Ne baš njoj u susret, tako samo izgleda. On samo prelazi ulicu na istom pešačkom prelazu. Visok je, kosa mu je malo duža, nosi na leđima sportski ranac i malo je pogrbljen. Upravo je bio na treningu, umoran je kao pas, a trener mu je pred svima rekao kako je bolje da odustane od košarke i da počne da se bavi baletom. To će, on ne zna a nikad neće ni saznati, biti prelomni momenat u njegovom životu. Zamržeće košarku, izgubiće samopouzdanje, popustiće i u školi, počće da se svađa sa roditeljima, ući će u neko trulo društvo i sledećih deset godina će provesti uz kompjuter i duvanje trave sa ortacima koji su takođe smoreni i bez ikakve ambicije u životu, kao on. Međutim, kad svi pomišle da je izgubljen slučaj, upoznaće se sa devojkom u koju će se zaljubiti. Živnuće, ošišaćće svoju dugu, masnu kosu, počće da se kupu svaki dan, zaposliće se u nekoj firmi kao komercijalista, oženiće se i dobiti blizance. To je sve.

Naša glavna junakinja zaobilazi i jednu gospođu sa cegerom u ruci. Mislite da je ova debeljuškasta, sredovečna ženica sa trajnom ondulacijom na glavi zanimljivija? Većini neće biti, sigurna sam. Naime, ona ima muža koji po ceo dan sedi ispred televizora kao tehnološki višak, ima bezvoljnog sina, koji je na oca, i ćerku koja je pobešla u Kanadu jer nije želela da završi kao njena majka. Ova ženica ipak i dalje ide na pijacu, gde bira samo najbolje povrće i mladi sir za svoje muškarce, sprema ručak, koji će oni zatim bez reči i halapljivo pojesti, čisti kuću, sprema večeru, pa krišom čita romane Danije Stila koje pozajmljuje

od komšinice. Muž za te knjige govori da su jedno obično đubre, ali njoj su jedini beg od stvarnosti. Patetično, zar ne? Naravno.

Idemo dalje. Na stepenicama koje vode ka mostu, naša junakinja strpljivo ide iza devojke u šortsu. Nije baš najtoplije za šorts, ali kad je isti u pitanju, možda bi tu bilo nečeg zanimljivog. I bogami, taj šorts joj dobro stoji. Ali izgled vara. Dosadniju devojku u životu niste sreli. Po ceo bogovetni dan ona broji kalorije, vežba uz kasetu *The best of pilates*, pije tri litre vode dnevno i bezuspešno pokušava da se svidi jednom dečku sa **ION**-a. Juri ga već godinu dana, ali nema pojma da on nikad neće biti sa njom. Džaba sve to vežbanje, sestro, on je zaljubljen u tvoju najbolju drugaricu, koja i nije tako zgodna, ali je prefinjena, duhovita i zanimljiva. Zato će ova ovde, sa šortsicem, zamrzeti najbolju drugaricu, iz očaja prekinuti studije i smuvati se s dečkom koji ima para ali nema mozga. Živeće jedno vreme zajedno s njim u svoj svojoj nezanimljivosti, dobijaće i batine iz dosade, pašće niz stepenice i tako izgubiti dete koje nije ni znala da nosi. Dece više neće imati. Kad ostari, živeće sa četiri mačke, starom majkom i uramljenom slikom iz mladosti na stolu u dnevnoj sobi, u centru grada. Tužno.

Niz stepenice silazi i čovek u sivom odelu. Ide na posao i drži se za glavu koja ga danima boli. Nije oženjen. Nema dece. Živi sam, a pre samo par dana kupio je kompjuter i sad na miru može da gleda pornografske slike male dece koje kruže internetom. Matori pedofil koga, na svu sreću, samo prevelika kontrola još uvek drži dalje od školskih

dvorišta i parkova. Ali, taj bol u glavi je, on to još uvek ne zna, tumor veličine oraha koji se ugnezdio i čeka. Kad jednog dana on ipak krene u park i kad od silne želje za slatkim dečkićem koji se igra u pesku izgubi kontrolu, tumor će ga pokositi takvim bolom da će ga komšiluk prevesti u bolnicu gde će se bolest ustanoviti. Neće živ izaći iz te bolnice, a za njega će rodbina i kolege sa posla, dok su živi, govoriti da je bio divan čovek i kako Bog uzima samo najbolje.

Je l' vam dosta? Dobro je, jer naša junakinja po imenu Asja upravo stoji na autobuskoj stanici a oko nje je gomila i pričama ne bi bilo kraja. Ona se ipak izdvaja od svih i staje malo dalje od stanice. Nešto čeka i gleda u pravcu odakle dolaze automobili. Čeka jedan određeni auto.

Dobro, dragi čitaoci, slušajte sad pažljivo. Rekla sam vam ko je ovde glavni. Dala sam joj ime. Smestila je u određeno vreme. Opisala je. I, pre nego što vas napustim, dugujem vam ime mesta gde se cela ova priča odvija.

Beograd, naravno.

Mislite da sam mogla da smislim nešto originalnije? Neko pusto ostrvo, peščane plaže, neki veći i lepši grad ili možda neke pašnjake, divljinu, pustinju, nepregledne šume?

Verujte, bila sam svuda. I nigde na celoj ovoj planeti nije interesantno kao u Beogradu. Ovaj grad je različit. On spaja nespojivo. U njemu na semaforu stoji zaprežno vozilo tik uz najnoviji model aston martina. U njemu klošari postaju pevači i obrnuto, a devojke u najnovijem modelu dolče i gabana voze se u tramvaju koji svaki čas

može da se zapali. Samo ovde profesori prodaju robu na buvljaku a prave beogradske dame više ne izlaze na ulicu. Kad je u ovom gradu mirno, ljudi su u panici. U ovom gradu si jednog dana veoma važan, a već sledećeg svi te zaboravljaju. U njemu te se svi boje a onda, preko noći, mali si i ponizan. Ovde možeš da odrasteš kao niko, a najlakše na celom svetu da postaneš – neko. U Beogradu gosti najskupljeg hotela gledaju u naselje od kartonskih kutija. U njemu se ulicom šetaju najlepše žene koje psuju kao najprimitivniji muškarci. Ovde je sve izmešano. Ovde vlada ludilo. Ovde vlada potpuna konfuzija. Ovde je sve šizofreno! Ovde je mnogo dobro.

Zato budite sa njom na toj stanici i sačekajte da vidite šta će se dogoditi. Evo, dok ovo pričam, sivi audi je upravo stao ispred nje i jedna ruka je izvirila iz njega. Asja je bez reči prišla toj ruci, uzela iz nje malu plavu kesu, okrenula se i krenula istim putem nazad.

I još nešto. Ako mislite da je vaš život nešto posebno, posle ove priče ćete sami sebi biti smešni. Ja sad odlazim, ali ne brinite. U sigurnim ste rukama. I da znate, današnji dan će našoj junakinji Asji doneti nešto što će joj potpuno promeniti život.

Ona prinosi kesicu grudima i, dok se vraća ka svom stanu, ispušta uzdah.

Ceo grad u svojoj jutarnjoj izmaglici, koja je nastala od previše smoga, topi se u tom uzdahu.